

מסורת הש"ס

(א) [לעיל יח: פסוק ד: ב"ח טז:];

(ב) פסוקים: וי"ט: [תוספתא: דמנינא]

פ"ג הי"ב, א [י"ה יט:];

(ד) [פסוקים: וי"ט:ז,ן,]; (ה) [י"ה ג:];

(ו) [מגינה ה:א,]; (ז) [תוספתא: דר"ה]

פ"ה ה"א, (ח) [יבואר: משונה]

ותמוך תמלא בשל"ה סוף דף קפא.

בת"ס: שנועזת, (ט) [תוספתא]

ד"ה: פ"א ה"ו ופירושא של בלחא

זד כמו כילד ועי' מו"ט רש פ"ו

דברות ד"ה ס"ד, (י) [לעשר]

רש"י, (י) נראה דמסכת

דלמטרין עד בחשד ויש ש"ן לעיל

במתני' על דא' דמתן שס בלחז בסין

ובכ"ט בללזל ועי' פ"ה:י' בלחז

בסין דלמטרין בנא' אידי דלא

נפיש וכו' ובכ"ט בללזל משום

דבלחז בתשרי וכו' שבתות קודש

הס"ד: חמ"ד: בכ"ט בלחז

משום דנפיש בלחז וכו', (י) נראה

דלא' ומע"ט קט' בכ"ט בלחז חמ"ד

פסוקים ס"ו, (י) [ועי' תוס' מגילה]

ח. ד"ה משום [קשרת], (י) ב"ח

ועוד דנפסקת כו', (י) ב"ח, (י) [מן]

כמה קרחה הוה, (י) [ר"ח מ"ן]

ווי' ב"ח ואמר לר"ח ב"ע הנהא

דקרימלחא ור"ח, (י) ב"ח, (י) [ועי']

תוס' שם ת"ק, ד"ה ורבי'ן ודמ'ן

ב"ב ק"ג, ד"ה ומנו וכו' פסוקים

ק"ב, ד"ה ל"ה, (י) ב"ח [מקרא: עבר]

מעשר דר"ח: סבר בלחז בללזל

דמקס מעשר בהמה למעשר דגן

לא מעשר כו', (י) [ועי']

מוסף רש"י

משום סקרתא. שנועז, דמתן

[לקמן ע"פ] הילא עבשיי וקורי

בסקרלה ורומי עד' יא מעשר

[מגינה ח,].

רבינו גרשום

כדי שתהא בהמה מצויה, לקנות

לעולי גרלים ידאחי שיעוריש

מורכין אותן: ואצ"ל דתנן עד

שלא הגיע כו', אפילו הכי משהי

לה לזנון ומעשרן ידנאח ליה

לאיניש דליבדב מצוה דמעשרין

והויר מבין להו: דטבלין בגורן.

טבלין עד גנין דמורכיל הגורן

מדאורייתא: פרוס פלגא.

דבאמר כמה ישראה בביתיהמנוגע

בכדי אכילת פרס וההוא פרס

הוי פלגא דבאמרינן צהיה לבית

המנוגע: זמנין דמקילע הגורן

ביום שלשים של אדר כשהוא

מלא דאכתי: הוי כו' יום לפסח

ודימנין דמיקלע בכ"ט באדר

כשהוא חסר משום הכי לא קבע

ליה זמן ויב' עקובא: בכ"ט באדר

ובאחד בסיון: מאי שנא דבן

עזאי לא היה פרוס לעצרת ט"ו

ימים אלא ה' יום איירי דלא

נפיש? הני דיליי קבייטי א' מאיר

אמרת ליקרסו למעשר

לישרניהו וכו' יום קודש מלא

להו קמי' רגל ישרה ומלא' ולא

תהא בהמה מצויה לעולי גרלי'

בעצרה: בן עזאי טעמיה.

דבאמר לקבן מובחני' האלוליים

מתעשרין לעצמן: זמנין

דמקרא: לאב. היום ביום שלשים

ר"ח אלול ואי' הוי מעשריהו

ביום שלשים לא יהוי היכירא

בין חדש לישן דהשתא נמי יהוי

זמן חדש לעשרו: דאמר, ב'

שבתות דהוי י"ד יום קמי פסח:

ואם שחזי ספור, לא הוי טבלי

מדאורייתא: הואיל וחבלי

אומרים כן, רבי אלעזר ורבי

שמעון אומרים באחד בתשרי

ר"ה למעשר בהמה ור' מאיר

אמר באחד באלול, משום הכי

אמינא דהאלוליים יתעשרו

לעצמן סמפיקי דלא ידעין

בכאן כו': כקליפת השום שהוא

קל: חוץ מן הקרח הזה. היינו

ר' עקיבא דרבי יהושע בן קרחא

התם (שבועות א') א"ל ר' יהושע

בנו של ר' עקיבא לר' עקיבא.

למיה: מפי חגי זכריה ומלאכי

אמרו, חגי נתניא וכו' כנבואה

הילכך לא מצי קמי' טעמא:

המשנה בתשרי וחמשה באב הבא

מיצטרפין: פשיטא, ולבן עזאי

לא מיצטרפין אלוליים: מיה

דתימא כי הוי דמפסקי שנתו.

ראשי שנים דאין מצטרפין מהדש

עד הישן הכי מפסקי גרנות דאב

חמשה דתשרי וחמשה דאב דיש

בינייהן גרנות של מעשר אימא

לא ליצטרפו קמיל' דמפסרפי

כתותן חמשה כו':

מעשר בהמה פרק תשיעי בכורות

כדי שספא בהמה מלוּה (א) דכיון דלִין גורן מעשר בהמה עד פרוס הרגלים ומשאי אינשי בהמתן עד אותו זמן דלאִ שחטיניהו עד שיעשרם זמן הגורן שהוא סמוך לרגל ומלאִא שיהו בהמות מלוּות לעולי רגלים ליקח מהן צין לאכילה צין לקרנותו ואע"י דמתן וכו': **מלוּה**. להמעשר^א דלעשר: **דענלע** כגורן. מדרבנן דלאִמנן בהמת' דמשהגיע הגורן לא ימכור ולא ישמוט עד שיעשר:

פרוס. כמו פרוסה: ל' יוס. ופלגא הכי

ט"ו יוס: (א) [אִין עזאי. נמי סבר דזמן

הגורן הוי כפרוס ו' החג ט"ו ימים קודם

דמיוס כ"ט דלדר עד ארביסר דניסן הכי

ט"ו: **ויזמנין דמיקלע** **ציוס** ל'. כי הוי

אדר מלא: לא **קביע** ליה זמן. בלחא יוס

של אדר איירי: דלא נפיש. בהמות דנוגדו

מפרוסם הפסק עד אותו זמן להכי לא מקדים

ומעשר ט"ו ימים קודם הרגל כבשאר

הרגלים: **דאי אמרת** **וכו' שלמי** להו. דבתר

דלחוי מעשרי' לקרנני וליכלי כולח

בהמותן: **בפני עצמן**. ולא עס אותן שנוגדו

קודם אלול ולהכי אי' הוה מאחר שלא

לעשר^א עד יוס האחרון של אלול שהוא

כפרוסם הנה ט"ו ימים אחי לערצובי הנהו

בללזל והנהו דאז בזהדי וקמעשר מן

ההדש על היסן הילכך מקדים ומעשר הנהו

דקין ציוס האחרון של אב וקודם לא דכל

מנה דמליאִן לקרנני לרגל כי היכי דלא

לישלמו קודם ערצין: **ציוס** ל'. של אב:

ובעינין היולא. דהיי' דליכא למימר דליתו

לעשורי' הנהו דללזל והנהו דאז בזהדי

משום דלחמי' לאו אותן של אלול מחוסרי

זמן משום דלחמי' יוס ראשון של אלול הוא

היכירא בעינן למיעבד דלא לימו לעשורי'

היוס ולמחר חדש וישן בזהדי חדש אלול

וישן אב ולהכי לא יעשרי' הנהו דאז בחדש

אלול כלל ואפילו ציוס א': **כרשנ'ג דאמר**.

דהלכות הפסח שחי שבתות קודם ובאותו

זמן נמי מעשרין, ולשהנו מנאי לית להו

פרוס: בלחז בפשרי וכו'. ולהכי לא מצי

לאחרי' למעשר טפי מיוס אחרון של אלול

דבעינן היכירא צין חדש לשן. ובתמס' ר"ה

(דף ה.) מפרש טעמיהו דא' אלעזר ור"ש

וטעמא דר"מ: **סקרתא**. בלע"ז מלוּא'

שנזענין טעשרי: **הואיל והללו אומרים** כך.

דר"מ אומר בלחז בללזל ור"ש ור"ש

דאומרים בלחז בפשרי: אחי איני יודע הלכה

כמי הילכך האלוליים כו': **חוץ מן קרחה**

הוה. היינו ר"ע והא דברסין בכוליה הש"ס

רבי יהושע בן קרחה היינו בן של ר"ע

דגרגסיין התם בפשעו' דף א.) אמר לו ר'

יהושע בנו של ר"ע לר"ע. אלמא דבן עזאי

היה חכם גדול והיה יודע להבחין אחי

טעם יפה וה"נ הוי מצי למיקס אטעמיהו

הי מתקמבר שמי: **מפי שמועה אמרו**.

דצין ר"מ ור"א ור"ש אמרי מילתיהו מפי

הא שמועה מפי חגי זכריה ומלאכי וכלן לא

היו רואה בן עזאי לסמוך עד מעשיו ולקבוע

הלכה כדכרתמו: **ה' כסאש' וה' בלחז**

שאחרי' מנטרפין אע"פ שיש גרנות צינתיים:

רש"י ברת"י ונוטל

כדי שספיה מלוּה. למכור לעולי רגלים דכיון דלאִ מתעשרי לאִ שחטי' להו ולאִ מנחי להו עד פרוס החג דמעשרין: **ואע"ג דמתן במתני' עד שלח זמן הגורן** **למכור ולחטות**. דגורן הוא דקובענן למעשר אפ"ה

לאִיש דלעבד מלוּה בממוניה. שאין חסר

צ"י כלום שהוא עצמו מקריב מעשיו ואוכלו

לעמיס: **דענל כגורן**. כי היכי דגורן קובעת

למעשר משנתמחר בכרי מדאורייתא כן ימים

הללו קובעי'ם אחי בהמהות מדרבנן דמתנן

הגיע הגורן לאִ ישמוט עד שיעשר: **פרוס**

פגלא. פרוסה משמע דברי הפסוק לב' מלקיס:

שואלי'ס כה' כספס קודם לפסח. והיינו נמי

מהלכות הפסח דמעשרין לבהמות בלחז

למייל כרגל. ^א דלאִמננין אידי' דלאִ נפיש בחדש

בתשרי ר"ה הילכך מקדימין להס בכ"ט בללזל

וב' צא' בתשרי אע"ג דהוא צ' שבתות קודם

משום דבעי היכרא בחדש וישן:

וצמי קמפלני. דהא בן עזאי [נמין] סבר דזמן גרין הוי כפרוס הפסק ט"ו יוס קודם

ציוס כ"ט בלדרי וי"ד דניסן הכי ט"ו: **וזמנין**. דט"ו יוס קודם הפסק מקלע ציוס ל'

בלדרי כגון דהוי אדר מלאִ ור"ח לאִ הוי עד יוס ל"א ויוס אחד קודם ניסן הוי פרוס

הפסק דהיינו וי"ד מניסן ור' מאלרי: **וזמנין דמקלע**. פרוס ציוס כ"ט בלדרי כשהוא

חסר דהוי ר"ח יוס ל' הלכך לאִ קבע זמן לפרוס [הפסקתן]: **בא' כסיון**. מאי טעמא דבן

עזאי דלאִ אמר ט"ו יוס דלאִמנן כפסק אידי' דלאִ נפיש אותן ולדות (אפילו) דמעטו

בהמות יולדות מניסן ועד ערלת אס מקדים ומעשר להו ט"ו יוס שלמי ללאִוכלן

(נאכלין) קודם ערלת ולאִ תהיה בהמה מלוּה לעולי רגלים: **בן עזאי לעמיה** **דאמר**.

בא' בללזל ר"ה למעשר בהמה הו"ל חדש וישן ולאִ עס אותן הנולדים אחר אלול שמה בא' בתשרי הוי ר"ה והוי ליה חדש וישן ומדמפסקא ליה אִמרת ר"ה אלול או

תשרי מתעשר האלוליים לעצמן הילכך לאִ קבע זמן גורן של קייטו בכ"ט בללזל דלאִ לימי לזרופי דנולדים בללזל כשהיינו: **ולעשר ציוס** ל' **בלחז**. ל' מ"ט יוס וזמנין

דמתקרי ליה וכו' ר"ח אלול ציוס ל' ולאִ מעשרין כהן ואע"ג דלאִ אחי לזרופי אלול כהדייהו דהא אכתי לאִ נולד שום טלה היום ואי נולד [היו] מחוסר זמן אפ"ה לאִ מעשרים

לקייטו הווא יומאִ משום דבעינן למעבד היכרא צין חדש לישן דלעידו אינשי דללזל לאִ שייך בתי קייטו ולאִ מטכרפי לעולם דללזל כהדי הכך ב' שבתות דהיינו י"ד יוס: **אסקרשא**.

מיקרא שיהיו מ"א' שסענז כזוב כמיקרא והיה מונה א' ב' ג' ד' והספיה יולאִ עשירי סוקריו כסקרל עד שיהא ניכר ואסור ללצוע צייט דל"ח מלכחה הווא. והא דקבעי בכ"ט

בללזל ולאִ קבעי ציוס ל' משום דרוב [שנים] אלול חסר והוי יוס ל' ר"ה: **הואיל והללו אומרים** כך. בא' בתשרי יהיו אלוליים מתעשרין לעצמן כהדי דמתנן לזרפיהו:

קרת הוה. ר"ה הוא קרת דר"י בן קרחה הוא ר' יהושע בנו דר"ש אחי ר"ע וכו': **מפי שמועה אמרו**. ר"מ ור"א ור"ש

כולה מפי חגי זכריה ומלאכי וכדכר בנבואה הוא ולאִ ניכר טעם הגוי' א' ב' ג' ד' והספיה יולאִ עשירי סוקריו כסקרל עד שיהא ניכר ואסור ללצוע צייט דל"ח מלכחה הווא. והא דקבעי בכ"ט

טעמא דמתנן מקסבר [טעין]: **ה' כסאשי' וכו' בלחז**. לעמוד בלחז מנטרפין: **פשיטא**. דמנטרפין מה שנולדים בין אלול [לאלול דלידך שמה] דמשיי הוי ר"ה והכך ודאי בשנה אחת נולדו:

פסקו גרנות. לבן עזאי דהכא איכא צ' גרנות צין תשרי ללחז הבל: **היו לו ה' דאלנו' ודאשי' וכו'**. (ו) דאי אית ליה ה' דאז וכו' דללזל אמרינן דלאִ מטכרפי דשמה חדש

וישן [הוא] אבן חכא דאז עשר דמיוז דולאי הוא [ואן] אלול ר"ה אי' תשרי ר"ה ונוטל אחד מן האלוליים דזה ודאי מעשר [היו] וקריב למועה ולאִ שיכורו כו':

פרק תשיעי בכורות

נח.

ניחא ליה לאיניש דלעביד מצוה בממוניה. אע"ג דלפני ו' הזמן יכול

לעשר ולשחוט ולמכור כיון שקבעו חכמים זמן דרך הוא^א להממין עוד ולעשר הכל צידה: **ולאִ אפשר לעשר ביו"ט משום סקרתא**. יא [וא"ת] תיפוק ליה משום דלִין מקדישין צייט' יא י"ל לא

היימי אוסר להקריבו שמה ציבא

להקדישו דהיינו גזירה לגזירה דהיא

גופה לאִ אסור להקדיש צייט' אלא

מדרבנן^א דלאִמרינן התם (ביבא דף לו:)

דלִין רוכצין ע"ג בהמה ומפרש טעמא

שמה אלאִ חוץ לתמוס וקאמר ש"מ

תמומין דלזרייתא יא לאִ גזירה שמה

יחמוך זמורה ועוד מצי למימר דאפילו

להקדישו היה יכול צייט' יא משום שלמי

שמהא דלאִמנן פ' שואל (שבת דף קמח:)

מקדיש אדם פסמו